

ΣΧΕΔΙΟ ΤΡΙΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ (Απρίλιος 2008)

Συγγραφέας: ΝΙΚΟΣ ΧΛΥΚΑΣ

Πριν αρχίσει η αντιπυρική περίοδος είχαμε την πρώτη πυρκαγιά στη Σκόπελο, αλλά με τη βοήθεια της βροχής η ζημιά περιορίστηκε στα τρεις χιλιάδες στρέμματα περίπου σύμφωνα με τα δημοσιεύματα. Το προηγούμενο καλοκαίρι είχαμε τις μεγάλες πυρκαγιές στην Πάρνηθα, την Ηλία, την Αρκαδία, τη Λακωνία, την Αιγιαλεία, την Κορινθία, την Εύβοια, όπου και κάηκαν περισσότερα από ενάμιση εκατομμύριο στρέμματα. Βέβαια η συζήτηση αναλώθηκε, και σωστά, στα μέτρα που έπρεπε και πρέπει να ληφθούν για την προστασία των καμένων εκτάσεων και τη συγκράτηση του ορεινού πληθυσμού στις εστίες του. Συζήτηση για το τι έφταιξε, γιατί είχαμε τόσο εκτεταμένες ζημιές και τι μέτρα πρέπει να ληφθούν δεν έγινε, γιατί προφανώς όλοι είναι ικανοποιημένοι από το αποτέλεσμα και θα πάμε και φέτος το καλοκαίρι με την ίδια οργάνωση.

Το 1993 η Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «Για την μελέτη σε βάθος του προβλήματος των πυρκαγιών και την υπόδειξη τρόπων οργάνωσης και μέσων για τη μακροπρόθεσμη και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους» κατέληξε σε ένα ομόφωνο πόρισμα, το οποίο δεν εφαρμόστηκε ποτέ και δεν αξιώθηκε κανείς να εξηγήσει το γιατί. Αυτό σημειώνεται για να καταδειχτεί η ουσία των πράξεων και των κινήσεων για την προστασία των δασών και να διαχωριστούν, οι όποιες κινήσεις για τα μάτια του κόσμου.

Η Δασοπροστασία όμως δεν αφορά μόνο την πυρόσβεση, αλλά την υποχρέωση της πολιτείας να διαχειρίζεται τα δασικά οικοσυστήματα επί τη βάση της «αρχής της αειφορίας των καρπώσεων» που είναι βασική αρχή της δασολογικής επιστήμης. Αυτό σημαίνει κατ' αρχήν ότι εξασφαλίζεται η ορθολογική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, η εφαρμογή των αναγκαίων δασοκομικών μέτρων και η οργάνωση της προστασίας του κάθε δασικού συμπλέγματος.

Για να γίνει αυτό απαιτούνται τα βασικά εργαλεία που είναι η ύπαρξη δασικών χαρτών, η μελέτη διαχείρισης του κάθε δασικού συμπλέγματος. Σήμερα ούτε το ένα υπάρχει ούτε το άλλο, και μάλιστα καμία δράση από τις δύο δεν συμπεριλαμβάνεται στις ενταγμένες για χρηματοδότηση δράσεις της τέταρτης προγραμματικής περιόδου από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Μ' αυτές τις δυσμενείς συνθήκες πρέπει να σχεδιαστεί η πυροπροστασία των δασικών οικοσυστημάτων. Η πυροπροστασία λοιπόν περιλαμβάνει ένα πρώτο επίπεδο, το πιο σημαντικό και αποτελεσματικό που λέγεται πρόληψη, το οποίο είναι και το λιγότερο δαπανηρό. Σ αυτό το επίπεδο εντάσσονται:

α. Τα δασοκομικά μέτρα, όπως καθαρισμοί, αραιώσεις, απομάκρυνση συσσωρευμένης βιομάζας, η οποία αποτελεί εύφλεκτο υλικό κ.τλ.

β. Τα μέτρα φύλαξης των δασών με συνεχείς περιπολίες και με μηχανικό εξοπλισμό που μπορεί να παρέμβει άμεσα στην εκδήλωση μιας πυρκαγιάς, μέχρι να κινητοποιηθούν οι πυροσβεστικές δυνάμεις.

γ. Εκπαίδευση και ενημέρωση των επισκεπτών του δάσους και του κοινού με τη συνεργασία δασικών υπηρεσιών και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το δεύτερο επίπεδο αφορά την έγκαιρη αναγγελία και αντιμετώπιση της πυρκαγιάς με άμεση παρέμβαση. Για το σκοπό αυτό οργανώνεται σε κάθε δάσος το απαραίτητο δίκτυο παρατηρητηρίων-πυροφυλακίων, κατάλληλα στελεχωμένα και εξοπλισμένα με τον απαραίτητο εξοπλισμό. Το τρίτο επίπεδο αφορά καθαρά τον επιχειρησιακό τομέα της καταστολής μιας πυρκαγιάς και κυρίως το συντονισμό των δυνάμεων που συμμετέχουν στην καταπολέμηση της πυρκαγιάς. Δεν χρειάζονται άλλες συζητήσεις, ακροάσεις και επιτροπές. Τα πράγματα είναι απλά, ένταξη των προαναφερομένων δράσεων στη τέταρτη προγραμματική περίοδο, στελέχωση και αναδιοργάνωση των δασικών υπηρεσιών, αξιολόγηση των μέχρι σήμερα δυνάμεων τις καταστολής των πυρκαγιών και ορισμός του συντονιστή με βάση τη γνώση και την επάρκεια.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο ένθετο «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» της Εφημερίδας «ΗΜΕΡΗΣΙΑ» στις 12-13 Απριλίου 2008, σ. 2-3.